

พัฒนากลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์*

ไทย์บุญยงค์ พ่วงพิทักษ์** สุนทรี ดวงทิพย์*** เพชรฯ สีนุดา****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ 2) พัฒนากลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ 3) ประเมินพัฒนากลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ วิธีดำเนินการวิจัยคือเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และแบบประเมินกลยุทธ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการวางแผนปฏิบัติการประจำปี โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง มีการกำหนดบทบาทหน้าที่การบริหารตามโครงสร้าง มีการมอบหมายงานตามความสามารถของบุคลากร ผู้บริหารให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินงาน การบริหารปัญหาการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน ด้านการควบคุม ด้านการนำ และด้านการจัดองค์การมีระดับปัญหาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการควบคุม ด้านการนำ และด้านการจัดองค์การ สำหรับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ผู้บริหารเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านบุคลากรปฏิบัติงานบริหาร ด้านนโยบายของรัฐบาลและหน่วยเหนือ และด้านสังคม 2. การพัฒนากลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย วิสัยทัศน์ 4 พันธกิจ 4 เป้าประสงค์ 4 ประเด็นกลยุทธ์ 7 กลยุทธ์ 7 ตัวชี้วัด และ 20 มาตรการ 3. ผลการประเมินความสอดคล้องของกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ มีความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: พัฒนากลยุทธ์, การบริหาร, ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลง, จังหวัดเพชรบูรณ์

* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพุทธศาสตรการบริหารและการพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร พ.ศ. 2558

** นักศึกษาปริญญาเอก สาขาพุทธศาสตรการบริหารและการพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏ กำแพงเพชร, E-mail:

thaiboonyong@hotmail.com

*** ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะสังคมและมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

**** ผู้ช่วยศาสตราจารย์, คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

A Development of Strategies for Management the Centre of Vector Borne Disease Control

9.2 Phetchabun Province^{*}

Thaiboonyong Puangpeeapichai^{**} Suntharee Duangthip Phetchara Sibudtha^{***}

Abstract

This research aimed to study; 1) state, problems and factors of strategy for management the Center of Vector Borne Disease Control 9.2, Phetchabun Province. 2) To develop the strategy for management the Center of Vector Borne Disease Control 9.2, Phetchabun Province. 3) Evaluate the strategy for management the Center of Vector Borne Disease Control 9.2, Phetchabun Province. The data obtained by using questionnaires, in-depth interview, group discussion, workshop, expert seminars and evaluation strategy. The data was analyzed by frequency, percentage, mean, and content analysis.

The results are as follows. 1. General Management of the Center of Vector Borne Disease Control 9.2 has planned the annual operation, set the roles of management to follow its structure, assigned job under the competence of personnel. Administratives and colleagues were involved in decision-making and incentives for worker performance. There was the committee to monitor and evaluate administrative tasks. It was revealed that the overall problems of management of the Center of Vector Borne Disease Control 9.2, Phetchabun Province were at a middle level. Besides, planning, controlling, performance and organization were at a middle level. Planning was at the highest average, followed by the controlling, performance and organization. Administrative committee was at a high factor that effect to management of the Center of Vector Borne Disease Control 9.2, followed by personnel, government policy and social context. 2. To develop the strategy for management the Center of Vector Borne Disease Control 9.2, Phetchabun Province shall be consists of vision, 4 missions, 4 aims, 4 strategies issue, 7 strategies, 7 Indicators and 20 procedure. 3. Evaluation of the strategy for management the Center of Vector Borne Disease Control 9.2, Phetchabun Province was consistency, suitability, feasibility, and utility at a high level.

Keywords: Strategy Development, Management, Center of Vector Borne Disease Control 9.2, Phetchabun Province

^{*} Doctoral Thesis Major strategic management and development. KamphaengPhetRajabhat University 2558

^{**} The present study PhD. Major strategic management and development. High School KamphaengPhet, E-mail: thaiboonyong@hotmail.com.

^{***} Assistant Professor, Faculty of Management. KamphaengPhetRajabhat University

บทนำ

การบริหารเป็นกลไกการดำเนินงานที่นำองค์การไปสู่ความสำเร็จ เพราะการบริหารคือการทำงานร่วมกันของบุคคลเพื่อสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจะมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสำเร็จที่ต้องการ โดยกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ การประเมินผล เพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการบริหารประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การนำ (Leading) 4) การควบคุม (Controlling) (สมยศ นาวิการ 2550: 3; วิเชียร วิทย์อุดม 2550: 10; รังสรรค์ ประเสริฐศรี 2549: 13-14)

ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นหน่วยงานหนึ่งของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดพิษณุโลกเป็นหน่วยงานหนึ่งของสำนักงานป้องกันควบคุมโรค มีพันธกิจในการวิจัยพัฒนาถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพให้ได้ตามมาตรฐานสากลประสานงานความร่วมมือกับเครือข่ายภายในประเทศเพื่อการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพส่งเสริม สนับสนุน ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนความรู้ ให้เครือข่ายและประชาชนเตรียมความพร้อมในการจัดการภาวะฉุกเฉินและภัยสุขภาพพัฒนาและประเมินศักยภาพระบบ กลไกของเครือข่ายการดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดพิษณุโลก มีพื้นที่รับผิดชอบ 5 จังหวัด คือ จังหวัดพิษณุโลกสุโขทัยอุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์และจังหวัดตากโดยมีหน่วยงานระดับพื้นที่รับผิดชอบได้แก่ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.1 จังหวัดพิษณุโลกศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ และศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.3 จังหวัดตาก

สำหรับศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ดูแลรับผิดชอบในการควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงภายในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีพื้นที่ปฏิบัติงานจำนวน 3 หน่วย 1. หน่วยควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2.1 อำเภอหล่มสัก 2. หน่วยควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2.2 อำเภอเมือง 3. หน่วยควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2.3 อำเภอวิเชียรบุรี พื้นที่ปฏิบัติงาน 11 อำเภอ 117 ตำบล 1,261 หมู่บ้าน ต้องดูแลประชาชนในพื้นที่ประมาณ 1,014,052 คน มีหน้าที่รับผิดชอบคือวางแผนและกำหนดกลวิธีในการดำเนินงานเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงได้แก่โรคไข้มาลาเรีย ไข้เลือดออก โรคเท้าช้าง และโรคติดต่ออื่นๆ โดยใช้มาตรการที่เหมาะสม เพื่อลดอัตราการตายและอัตราการเกิดโรค พร้อมกันนั้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงด้วยตัวเองรวมไปถึงการศึกษาวิจัยหรือนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและนิเทศงานในหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยเน้นในเรื่องการดูแลควบคุมป้องกันการเกิดโรคติดต่อ นำโดยแมลงจังหวัดเพชรบูรณ์ (ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ 2556)

การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 เพชรบูรณ์ จะต้องรองรับการปฏิบัติงานทางด้านสาธารณสุขและด้านการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลง ตามแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ที่มีประชาชนและเครือข่ายด้านการป้องกันควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงในจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นศูนย์กลาง เป็นทั้งผู้รับประโยชน์ด้านป้องกันควบคุมโรค และเป็นผู้พัฒนาสุขภาพของตนเองรวมทั้งสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่เข้มแข็งในพื้นที่แต่ที่ผ่านมาศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 เพชรบูรณ์ บริหารงานอยู่ภายใต้การบริหารงานของสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดพิษณุโลกซึ่งต้องดูแลพื้นที่ปฏิบัติงานถึง 3 หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.1 จังหวัดพิษณุโลก ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ และศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.3 จังหวัดตาก จึงทำให้การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 เพชรบูรณ์ ขาดความชัดเจนส่งผลต่อการเชื่อมโยงงานบริหาร ไปสู่หน่วยควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงทั้ง 3 แห่ง ที่อยู่ภายใต้สังกัดศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 เพชรบูรณ์ รวมทั้งการสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่เข้มแข็งในพื้นที่

ผู้วิจัยเห็นว่าการบริหารองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนนั้น ต้องมีการพัฒนากลยุทธ์การบริหาร เพื่อพัฒนาองค์กรให้มีความเข้มแข็ง มีศักยภาพมุ่งผลสัมฤทธิ์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหาร ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนากลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อนำไปใช้การบริหารการดำเนินงานของศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์
3. เพื่อประเมินกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนากลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อนำเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้แก่ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร (สมยศ นาวิการ 2550: 3; วิเชียร วิทย์อุดม 2550: 10; รังสรรค์ ประเสริฐศรี 2549: 13-14) สรุปได้ว่าการทำงานร่วมกับบุคคลเพื่อสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการใช้

ทรัพยากรขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจะมีประสิทธิภาพเมื่อบรรลุผลสำเร็จที่ต้องการ โดยการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ การประเมินผล นอกจากนี้ผู้วิจัยใช้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การนำ (Leading) 4) การควบคุม (Controlling) (LuthurGulick and Lyndal 1965: 97) การพัฒนากลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ซึ่งประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์ กลยุทธ์ มาตรการ และตัวชี้วัดและประเมินกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์โดยประยุกต์แนวคิดของคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานการประเมินการบริหาร (Joint Committee on Standard for Education Evaluation) และของ D. Stufflebeam และแนวคิดของ สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ (2551: 200) ที่ประกอบไปด้วย ด้านความสอดคล้อง (Consistency) ด้านความสอดคล้อง (Consistency) ด้านความเหมาะสม (Suitability) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) และด้านความเป็นประโยชน์ (Utility) การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกการบริหารงานศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ การจัดทำร่างกลยุทธ์การบริหารงานศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ การตรวจสอบกลยุทธ์ฯ และการประเมินกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์

กรอบความคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอกรอบความคิดในการวิจัย โดยใช้ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เรื่อง พัฒนากลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งมี 3 ขั้นตอน เป็นหลักในการอธิบาย ซึ่งอธิบายกรอบแนวคิดในขั้นตอนการวิจัยแต่ละขั้นตอน ได้ดังต่อไปนี้

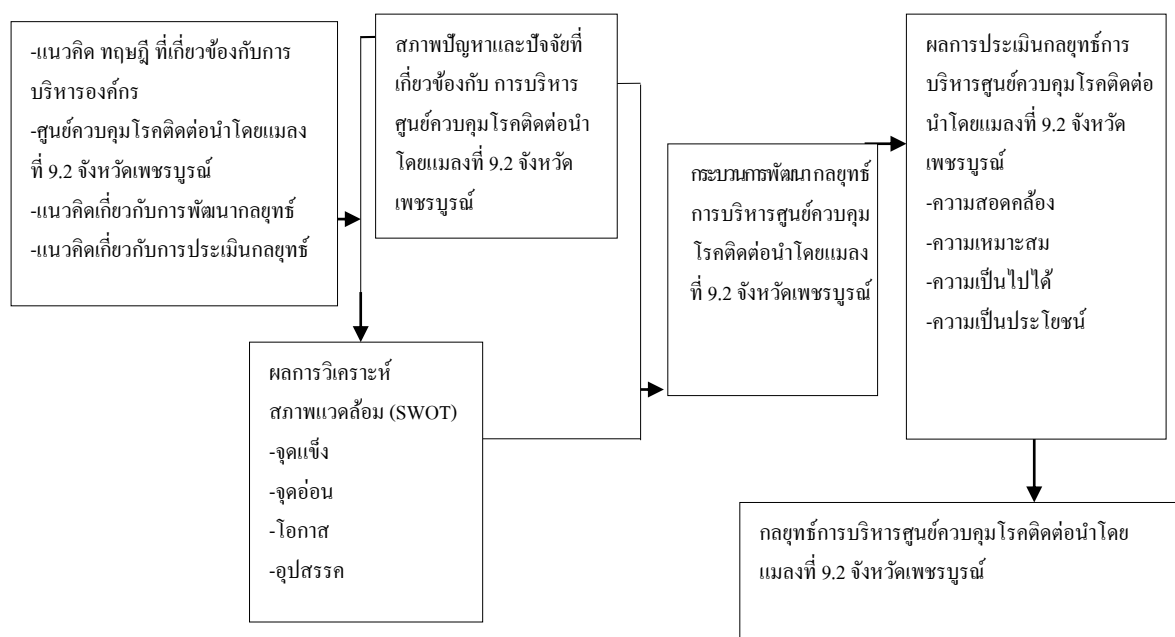
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อให้ทราบถึงการปฏิบัติงานจริงในปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรค ข้อขัดข้องประกอบด้วย 1) การวางแผน (Planning) 2) การจัดองค์การ (Organizing) 3) การนำ (Leading) และ 4) การควบคุม (Controlling) และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ประกอบด้วยด้านปัจจัยภายในและ ปัจจัยภายนอกศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนากลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ และร่างกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์โดยการวิเคราะห์

SWOT และร่างกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย 1) วิสัยทัศน์ (Vision) 2) พันธกิจ (Mission) 3) เป้าประสงค์ (Goal) 4) ประเด็นกลยุทธ์ 5) กลยุทธ์ (Strategy) 6) ตัวชี้วัด (Indicator) และ 7) มาตรการ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่พัฒนาขึ้นโดยประยุกต์แนวคิดของคณะกรรมการพัฒนามาตรฐานการประเมินการบริหาร (Joint Committee on Standard for Education Evaluation) และของ D.Stufflebeam และแนวคิดของ สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ (2551: 200) ที่ประกอบไปด้วย ด้านความสอดคล้อง (Consistency) ความเหมาะสม (Suitability) ความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility) วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ คำนวณคะแนนคิดและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

กรอบความคิดในการวิจัยสามารถสรุปเป็นภาพ ได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา มีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม สำหรับแบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลเป็นประชากรในปี 2557-2558 ได้แก่ ผู้บริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ และผู้บริหารหน่วยควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2.1-9.2.3 จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 8 คน ผู้ปฏิบัติงานสังกัดศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 32 คน ผู้ปฏิบัติงานควบคุมโรคสำนักงานสาธารณสุขอำเภอในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 11 คน และอาสาสมัครสาธารณสุขอำเภอละ 30 คน 2 อำเภอในจังหวัดเพชรบูรณ์ (ในพื้นที่ตั้งของหน่วยควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2.1 อำเภอหล่มสัก, 9.2.2 อำเภอเมืองเพชรบูรณ์) จำนวน 60 คน รวมทั้งสิ้น 100 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 15 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วยผู้บริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ และผู้บริหารหน่วยควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2.1-9.2.3 จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสังกัดศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลง 10 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน ผู้ปฏิบัติงานสังกัดศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 เพชรบูรณ์ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานสังกัดศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลง 10 ปีขึ้นไป จำนวน 6 คน และผู้บริหารสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสังกัดองค์กรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์ 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 3 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนากลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย

2.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกการบริหารงานศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ และร่างกลยุทธ์การบริหารงานศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ เก็บข้อมูลโดยวิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ จำนวน 23 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ และผู้บริหารหน่วยควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2.1-9.2.3 จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสังกัดศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงเป็นเวลา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 8 คน ผู้ปฏิบัติงานสังกัดศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 เพชรบูรณ์ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

สังกัดศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงเป็นเวลา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 12 คน และผู้บริหารสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีประสบการณ์ในการบริหารสังกัดองค์กรสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นเวลา 10 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน

2.2 การตรวจสอบกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ เก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ และประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารและด้านยุทธศาสตร์ จำนวน 8 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยสรุปผลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญประมวลข้อวิพากษ์และสังเคราะห์เป็นกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบประเมินกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 เพชรบูรณ์ ผู้ให้ข้อมูลโดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยพิจารณาตามคุณสมบัติ จำนวน 19 คน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับด้านกลุ่มผู้บริหารและด้านวิจัย สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 9 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 4 คน

ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับด้านการบริหารและด้านวิจัย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จำนวน 6 คน และผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับด้านการวิจัยและด้านยุทธศาสตร์ จำนวน 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์สรุปได้ดังนี้

1.1 สภาพการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า มีการศึกษาสภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก มีการนำผลการประเมินโครงการมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติการประจำปี มีการดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องมีการจัดโครงสร้างองค์กรเพื่อการบริหาร มีการกำหนดบทบาทหน้าที่การบริหารตามโครงสร้าง และมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้ปฏิบัติผู้บริหาร มีการสั่งการในการดำเนินงานการบริหารองค์กร มีการมอบหมายงานตามความสามารถของบุคลากร ผู้บริหารให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและมีการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพมีการจัดหาสิ่งสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินงานการบริหารโดย

มีการกำหนดระยะเวลาการประเมินงานการบริหารและมีการจัดระบบการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบมีการแก้ไขและปรับปรุงการดำเนินงานโดยนำข้อมูล มาใช้ในการวางแผนโดยมีการนำผลการบริหารไปใช้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก และมีการเปิดช่องทางการร้องเรียนด้านการบริหาร

1.2 ปัญหาการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการวางแผน ด้านการควบคุม ด้านการนำ และด้านการจัดองค์การมีระดับปัญหาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (=2.66) รองลงมาได้แก่ด้านการควบคุม (=2.65) ด้านการนำ (=2.62) และด้านการจัดองค์การ (=2.66)

1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ผู้บริหารเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์อยู่ในระดับมาก (=3.62) รองลงมาได้แก่ ด้านบุคลากรปฏิบัติงานบริหาร (=3.62) ด้านนโยบายของรัฐบาลและหน่วยเหนือ (=3.60) ด้านสังคม (=3.54) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี (=3.47) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (=3.40) ด้านงบประมาณ (=3.37) ด้านเศรษฐกิจ (=3.31) ตามลำดับ

2. กลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ มี ดังนี้

วิสัยทัศน์

ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นองค์กรชั้นนำ บริหารงานอย่างมีระบบ ที่มีประสิทธิภาพระดับประเทศ มีมาตรฐานระดับสากล

พันธกิจ

1. วางแผนการบริหารงาน
2. นำแผนพัฒนาการบริหารไปประยุกต์ใช้
3. กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหาร
4. นำผลการติดตามและประเมินผลมาพัฒนาการบริหาร

เป้าประสงค์

1. ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ มีแผนการบริหารที่มีคุณภาพ
2. การนำแผนพัฒนาการบริหารไปปฏิบัติมีกระบวนการและระบบที่มีประสิทธิภาพได้มาตรฐานสากล
3. ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

4. ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการพัฒนาการบริหารอย่างต่อเนื่องที่มีประสิทธิภาพ

ประเด็นกลยุทธ์

1. พัฒนาระบบในการวางแผนการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ให้มีประสิทธิภาพ

2. การนำแผนพัฒนาการบริหารไปประยุกต์ใช้

3. การพัฒนาระบบและกลไกการกำกับติดตามประเมินผลการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ให้มีประสิทธิภาพ

4. การส่งเสริมการนำผลการติดตามและประเมินผลการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์มาใช้อย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ ประเด็นกลยุทธ์ที่ 1 มี 3 กลยุทธ์ ได้แก่

1. เสริมสร้างศักยภาพบุคลากรในการวางแผนให้มีประสิทธิภาพ มี 1 ตัวชี้วัด 3 มาตรการ

2. พัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหาร มี 1 ตัวชี้วัด 3 มาตรการ

3. พัฒนาระบบการวางแผนการบริหารให้มีประสิทธิภาพ มี 1 ตัวชี้วัด 4 มาตรการ

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 2 มี 1 กลยุทธ์ ได้แก่

4. ส่งเสริมให้บุคลากรดำเนินการปฏิบัติตามแผนการบริหารได้มาตรฐานสากล มี 1 ตัวชี้วัด 3 มาตรการ

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 3 มี 2 กลยุทธ์ ได้แก่

5. ปรับปรุงการกำกับติดตามประเมินผลพัฒนาการบริหารอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มี 1 ตัวชี้วัด 4 มาตรการ

6. พัฒนาสมรรถนะบุคลากรในการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ มี 1 ตัวชี้วัด 4 มาตรการ

ประเด็นกลยุทธ์ที่ 4 มี 1 กลยุทธ์ ได้แก่

7. ส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายนำผลการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลนำไปใช้ในการพัฒนาการบริหารให้มีประสิทธิภาพ มี 1 ตัวชี้วัด 5 มาตรการ

3. การประเมินกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ มีผลการประเมินกลยุทธ์ ดังนี้

3.1 ผลการประเมินความสอดคล้องของกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ในภาพรวม พบว่า มีระดับความสอดคล้องในระดับมาก ในรายประเด็น

พบว่า วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และประเด็นกลยุทธ์มีความสอดคล้องกันมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ กลยุทธ์มีความสอดคล้องกับพันธกิจ และกลยุทธ์มีความสอดคล้องกับเป้าหมาย

3.2 ผลการประเมินวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์ และกลยุทธ์ ของกลยุทธ์ การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ในภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ความเป็นไปได้ในระดับมากและความเป็นประโยชน์ได้ในระดับมาก

อภิปรายผล

1. สภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์สรุปได้ดังนี้

1.1 สภาพการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ศูนย์ฯ ได้มีการวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม ทั้งนี้เพราะผู้บริหารองค์การเป็นบุคคลสำคัญ ในการพัฒนาองค์การและใช้กระบวนการบริหารในการดำเนินงานตามภารกิจซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของรังสรรค์ ประเสริฐศรี (2549: 13) และอนิวัช แก้วจาง (2551: 55-56) ที่ได้กล่าวไว้ องค์การที่ประสบความสำเร็จในการบริหารเป็นเพราะมีการวางแผน มีการให้ความรู้ความเข้าใจในการทำแผนพัฒนา มีการ กำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ตรงกับความรู้ความสามารถของบุคลากร และมีกำหนดทิศทาง และวัตถุประสงค์ขององค์กร ให้บุคลากรในองค์การทุกคนมีส่วนร่วมระบบ มีการนำผลการประเมินมาใช้ในการวางแผน

1.2 ปัญหาการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า การวางแผน การจัดองค์การ การนำและการควบคุม มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่มีปัญหามากที่สุดได้แก่ การกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ไม่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมด้านการบริหารในองค์กร ซึ่งในการวางแผนการบริหารศูนย์จะประสบความสำเร็จได้นั้น ต้องกำหนดทิศทางขององค์กร วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายให้ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุนทร โคตรบรรเทา (2551: 3-4) ที่ได้กล่าวถึงการบริหารไว้ว่า หมายถึงการประสานงาน การจูงใจ การเกื้อหนุนงานของผู้อื่น โดยกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ การประเมินผลการปฏิบัติงานจัดหาทรัพยากรองค์การ สร้างบรรยากาศเกื้อหนุนทางจิตวิทยา การแก้ปัญหาความขัดแย้งของบุคลากร

1.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ผู้บริหารเป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารศูนย์ฯ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารนั้น ผู้บริหารองค์การมีวิธีการและแนวทางในความรับผิดชอบต่อภารกิจขององค์กรและการมอบหมายงานที่ชัดเจน มีวิธีการสรรหาแหล่งงบประมาณ ระดมทรัพยากรเพื่อนำมาพัฒนาองค์กร พัฒนา

บุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารในองค์กร จัดหาแหล่งสืบค้นข้อมูลให้เพียงพอ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุวิมล ว่องวานิช และคนอื่น ๆ (2552: 61) ที่ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า มีปัจจัยหลายประการที่ทำให้องค์กรหนึ่งประสบความสำเร็จมากกว่าองค์กรอื่น ๆ ในการบริหารจัดการองค์กร ปัจจัยนั้นคือผู้บริหารองค์กรซึ่งผู้บริหารองค์กรเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จขององค์กร เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทหลายอย่างในฐานะผู้นำองค์กรในการวิเคราะห์จุดแข็ง และจุดอ่อนขององค์กรให้มีคุณภาพ

2. กลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์ กลยุทธ์ มาตรการและตัวชี้วัด ทั้งนี้เพราะกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่พัฒนาขึ้นนี้มีความสอดคล้องกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับกลยุทธ์ทั้ง 7 กลยุทธ์นั้น กลยุทธ์ที่น่าสนใจคือกลยุทธ์ที่ 2 พัฒนารูขี้อยู่บนข้อมูลสารสนเทศเพื่อการวางแผนการบริหาร เพราะผลการประเมินด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นไปได้ และด้านการใช้ประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงกำหนดให้มีการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบันเพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา โฉวไธกุล (2547: 33) กล่าวว่า ระบบสารสนเทศเข้ามามีบทบาททุกขั้นตอนของกระบวนการบริหารจัดการองค์กร มีบทบาทสำคัญต่อองค์กร 3 ประการ คือ 1) สนับสนุนด้านการดำเนินงาน 2) สนับสนุนการตัดสินใจในการบริหารงาน 3) สนับสนุนในการวางแผนกลยุทธ์เพื่อให้มีศักยภาพพร้อมในการแข่งขัน

3. ประเมินกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

3.1 การประเมินความสอดคล้องของกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่พัฒนาขึ้นพบว่า มีผลการประเมินในด้านความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การร่างกลยุทธ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ และประสบการณ์ในการบริหาร และการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสำนักงานป้องกันควบคุมโรค ผู้บริหารสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และหัวหน้าศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลง และการตรวจสอบกลยุทธ์โดยการวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ประสบการณ์ในเรื่องของการบริหาร และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ทำให้กลยุทธ์ที่ร่างขึ้นได้รับการตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุพจน์ ทรายแก้ว (2553: 43-57) ที่ได้กล่าวถึง กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ไว้ว่า การวางแผนกลยุทธ์เป็นกระบวนการที่คณะผู้บริหารขององค์กรมาร่วมกันประชุมสัมมนาเชิง

ปฏิบัติการกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อระบุนาฬิกาชีวิตที่พึงประสงค์ขององค์กรในรูปแบบของการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์การดำเนินงานขององค์กรว่าในช่วง 5-10 ปีข้างหน้าเป็นกระบวนการในการแสวงหาทิศทาง และแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสมขององค์กร

3.2 การประเมินวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ ประเด็นกลยุทธ์ และกลยุทธ์ของกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อมาโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ที่พัฒนาขึ้น พบว่า กลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อมาโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์พบว่า มีความสอดคล้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และการใช้ประโยชน์ในระดับมากและมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า กลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อมาโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ได้พัฒนาขึ้นจากกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ที่เหมาะสม ทำให้ได้กลยุทธ์ที่มีคุณภาพ ซึ่งกระบวนการนี้ ได้แก่ การวิเคราะห์ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของกลยุทธ์การบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อมาโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และการสนทนากลุ่ม ทำให้ได้ข้อมูลที่ค่อนข้างครอบคลุม ลึก และเที่ยงตรง และการยกย่องกลยุทธ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อมาโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ ผู้บริหารสำนักงานป้องกันควบคุมโรค และ ผู้บริหารสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ทำให้ได้กลยุทธ์ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาของการบริหารศูนย์ควบคุมโรคติดต่อมาโดยแมลงที่ 9.2 จังหวัดเพชรบูรณ์ รวมทั้งมีการตรวจสอบกลยุทธ์โดยการวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ประสบการณ์ ในเรื่องของการบริหาร และการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ทำให้กลยุทธ์ที่ร่างขึ้นได้รับการตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมมากขึ้น เป็นไปตามหลักของการวางแผนที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546: 24) ที่ได้ให้กล่าวไว้ว่า กลยุทธ์เป็นวิธีการหรือแผนการที่คิดขึ้นอย่างรอบคอบ มีลักษณะเป็นขั้นเป็นตอน มีความยืดหยุ่นพลิกแพลงได้ตามสถานการณ์ มุ่งหมายเพื่อเอาชนะคู่แข่งขั้นหรือเพื่อหลบหลีกปัญหาอุปสรรคต่างๆ จนสามารถบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อมาโดยแมลงควรดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของหน่วยงานก่อนเพื่อศึกษาว่าในศูนย์สถานการณ์ปัจจุบันมีจุดแข็ง จุดอ่อน ปัญหาและอุปสรรคสอดคล้องกัน หรือไม่ ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงมากควรมีการปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์กร

2. ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อมาโดยแมลง ควรทบทวนสถานการณ์ทางกลยุทธ์ หรือยุทธศาสตร์ว่าอยู่ในตำแหน่งสถานการณ์ใด เพื่อปรับปรุงกลยุทธ์ให้เกิดความเหมาะสมกับตำแหน่งสถานการณ์นั้นๆ

3. ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลง ควรร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายกำหนดวิสัยทัศน์พันธกิจ และเป้าประสงค์ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และความต้องการขององค์กร

4. ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลง ควรเพิ่มเติมในรายละเอียดของเกณฑ์ เพื่อสะดวกในการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงขององค์กรที่ประสบความสำเร็จ และไม่ประสบความสำเร็จ

2. ควรทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมการวางแผนเชิงกลยุทธ์ขององค์กรที่ประสบความสำเร็จ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารของหน่วยงานอื่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). *การคิดเชิงวิเคราะห์*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.

รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2549). *การจัดการสมัยใหม่ (MODERN MANAGEMENT)*. กรุงเทพฯ:

บริษัทธรรมสารจำกัด.

วิเชียร วิทย์อุดม. (2550). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2545). *การบริหารเชิงกลยุทธ์และกรณีศึกษา*. กรุงเทพฯ:

สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา.

สุกัญญา โฉววิไลกุล. (2547). *การวิเคราะห์ระบบเพื่อการบริหารสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพจน์ ทรายแก้ว. (2553). *การจัดการภาครัฐแนวใหม่*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัย

ราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สุวิมล ว่องวานิชและคนอื่น ๆ. (2552). *รายงานการวิจัยการวิเคราะห์กระบวนการพัฒนาการศึกษาของ*

โรงเรียนภายหลังการประเมินภายนอกรอบแรก. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

สุนทร โคตรบรรเทา. (2551). *ภาวะผู้นำในองค์กรศึกษา*. กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.

สมยศ นาวิการ. (2544). *การบริหารเชิงกลยุทธ์และนโยบายทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานครจำกัด.

อนิวัช แก้วจันทง. (2551). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ strategic management*. สงขลา:

สำนักพิมพ์นำศิลป์โฆษณา.
